

Izvješće o ocjeni žalbe zainteresiranih strana (SH) protiv Hrvatskih šuma (SA-FM/COC-001212) u Izvješću o krčenju šuma u Republici Hrvatskoj, listopad 2020. poslano SA CERT-u u svibnju 2021. godine

Ocjena obavljena 19-23. Srpnja 2021.

SA Cert. Broj slučaja: 0004508

Uvod: Soil Association Certification Ltd, (SA Cert) kao certifikacijsko tijelo akreditirano za provođenje FSC audita gospodarenja šumama u cijelom svijetu obavlja godišnje audite Hrvatskih šuma (HŠ) radi provjere njihove sukladnosti sa FSC standardima. Prije svakog revizijskog posjeta provode se opsežne konzultacije sa dionicima, a proces se nastavlja auditom. Ishod svakog audita je izvješće u kojem se navode jake i/ili slabe točke, usklađenosti i/ili neusklađenosti sa standardom.

Godine 2021. zaprimljena je pritužba pod naslovom Izvješće o krčenju šuma u Republici Hrvatskoj od strane dionika, dokument od listopada 2020. Veliki tim sudjelovao je u godišnjem nadzornom auditu Hrvatskih šuma, uključujući ocjenu pritužbe.

Metodologija: SA Cert je analizirao žalbu i fokusirao auditorski tim na pitanja i područja navedena u izvješću dionika. Provjera dokaza iz pritužbe provedena je i na dokumentima i na terenu, a sažetak nalaza zajedno s dokazima prikupljenim tijekom posjete dan je u nastavku. Istodobno je izvršena ocjena usklađenosti sa FSC standardom (neovisno izvješće o auditu FSC FM -a za 2021. sadrži više pojedinosti),

Vrijeme audita: 19-23. Srpnja 2021, tim od 6 ljudi, 30 radniko-dana na lokaciji.

Problem 01: *Primarni dokument koji je izdalo Ministarstvo poljoprivrede, a koje je odobrilo Šumskogospodarsku osnovu područja, istekao je 31. prosinca 2017. i nije obnovljen. Od tada, Hrvatske šume d.o.o. uključene su u ilegalne aktivnosti. Hrvatske šume d.o.o. godinama krvotvore podatke o svom poslovanju koje su dužni dostaviti našim nadležnim institucijama, ali i institucijama EU. Iako stručnjaci Zelenog odreda još nisu dovršili svoje analize, mi imamo razloga vjerovati da su u proteklom desetljeću prikrivali svoje gubitke od 17 milijuna m³ koji će vjerojatno iznositi milijardu eura.*

Dokazi pronađeni tijekom istrage od strane SA Cert, 2021 .: Planovi gospodarenja šumama provjereni su za sve posjećene GJ, s naglaskom na pravnu valjanost svake osnove GJ.

Npr. Šumskogospodarska osnova jedinice/GJ "Posavske šume - Dubica" Nacrt Program gospodarenja GJ "Posavske šume - Dubica" s planom upravljanja područjem ekološke mreže, odobren je od strane Ministarstva zaštite okoliša i energetike Republike Hrvatske 8.9.2020. a Ministarstvo poljoprivrede 7.6.2020.

Šumskogospodarsku osnovu za GJ "Posavske šume - Sunja" odobrili su Ministarstvo zaštite okoliša i energetike Republike Hrvatske 28. 7. 2020., a Ministarstvo poljoprivrede 9.7.2020.

Šumskogospodarsku osnovu za GJ "Lonja" odobrilo je Ministarstvo zaštite okoliša i energetike Republike Hrvatske 2. 5. 2019., a Ministarstvo poljoprivrede 4. 5. 2019., Hrvatske vode 25. 2. 2019., Lonjsko polje (Park prirode Lonjsko polje) 21.5.2018.

Što se tiče javnih konzultacija prije izrade FM planova, to je provjereno npr. za GL Lonju. Susret 45 ljudi sa Sveučilišta, HŠ, JUPP Lonjsko polje.

Odobrenje šumskogospodarske osnove, izdano od strane Ministarstva poljoprivrede, izdano je 27. studenog 2017., za Šumskogospodarsku osnovu područja Republike Hrvatske, na snazi do 2025., uz izmjenu kao odgovor na promjene za privatne vlasnike šuma), od 22.01.2018.

U postupku odobravanja desetogodišnjih planova gospodarenja šumama dolazi do kašnjenja koja su također obuhvaćena zakonom u kojem se navodi „Do odobrenja obnovljenog ili revidiranog plana gospodarenja šumama radovi na uzgoju i zaštiti šuma izvode se u skladu s potrebama, a sječa iznos koji ne prelazi desetogodišnji prosjek i u dionicama planiranim za sječu u 1 / 2 polovici prethodnog plana upravljanja šumama.“ (Politika gospodarenja šumama Narodne novine NN 97/18, 101/18, 31/20, članak 89., redak 4., XI. REVIZIJA I OBNOVA, članak 89.).

Tvrđnja dionika da je izgubljeno 17 milijuna m³ procijenjena je usporedbom planova gospodarenja šumama i operativnih podataka o gospodarenju šumama ulovljenih količina i stvarnog stanja sastojina. Dokazi su pokazali da je stvarna planirana sječa u skladu s planovima GJ, međutim trenutni utjecaj odumiranja jasena na mnogim mjestima dovodi do zakonske

obveze prebacivanja aktivnosti sječe na slučajni prihod. Izmjera šuma također ima dopušteno odstupanje u volumenu, uzrokovano tablicama mjerena i volumena koje se koriste u fazi inventarizacije. Stoga postoje slučajevi u kojima su količine posjećene na nekim sastojinama niže ili veće od količina propisanih u sadašnjoj osnovi GJ, iako ukupni volumen sječe nije prekoračen izvan zakonskih granica.

Dokazi iz npr. UŠP Sisak, G.J. Šamarica 1, G.J. Lonja, te svi posjećeni UŠP -ovi. Više od 200 odjela detaljno je provjereno u dokumentima i na licu mjesta, detalji npr. o posjećenim GJ, s detaljima su ispod u ostalim odlomcima.

Problem 01 Zaključak SA Cert:

Nisu pronađeni dokazi o nezakonitom poslovanju HŠ -a. Posjećene GJ pokazale su visoku razinu transparentnosti u planiranim i posjećenim količinama. Utvrđene su razlike između planiranih količina i posjećenih količina. Utvrđeno je da je to uzrokovano od strane nekoliko čimbenika, uključujući relativno visoku razinu slučajnog prihoda sušaca, osobito jasena, uslijed odumiranja, promjene metodologije u inventarizaciji šuma, kao i varijacije uzrokovane statističkim metodama koje se koriste pri mjerenu podataka i izračunavanju zaliha u šumama. Osnove GJ ne planiraju ove sječe, međutim, količine slučajnog prihoda računaju se u ukupnu desetogodišnju sjeću unutar svake GJ, pa je stoga ukupna količina sjeće limitirana godišnjim planovima i unutarnjim i vanjskim praćenjem.

Problem 02 Hrvatske šume d.o.o. divljaju. Tijekom nekoliko posljednjih godina šume su sve više i dramatičnije opustošene, Ove godine Hrvatske šume d.o.o. planiraju sjeći više od prirasta!

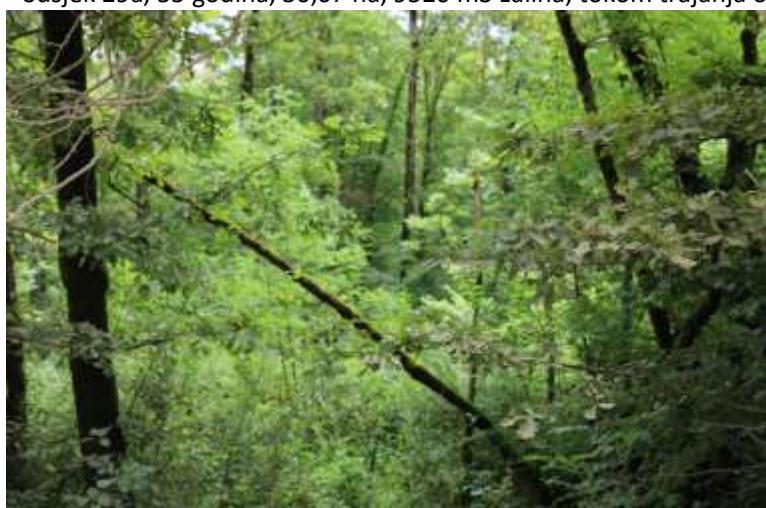
Dokazi pronađeni tijekom istrage od strane SA Cert, 2021 :: Provjereno je nekoliko GJ, kao i detalji na razini odjela, primjeri ovdje u nastavku.

Godišnji prirast kreće se između 6 i 10m³/ha/godišnje, iako u posebnim okolnostima (kombinacija lokacije i vrste) može doseći i preko 15 m³/m³/godišnje.

Kao što je gore opisano, količine slučajnog prihoda računaju se u ukupni 10 –godišnji prihod unutar svake GJ, pa je stoga ukupno posjećena količina ograničena godišnjim planovima i unutarnjim i vanjskim nadzorom.

GJ Jastrebarski lugovi, ŠGO 2014-2023 uglavnom hrast, uz Fraxinus, Alnus, Carpinus (navедена starost je s početka važenja osnove)

- odsjek 17a, 45 godina, 34,53 ha, 5984 m³ zaliha, tokom trajanja osnove planirana sjeća 130 m³ (2015 slučajni prihod)
- odsjek 21b, 65 godina, 19,28 ha, 6191 m³ zaliha, tokom trajanja osnove planirana sjeća 30 m³ (2017 slučajni prihod)
- odsjek 25a, 55 godina, 9,81 ha, 2635 m³ zaliha, tokom trajanja osnove planirana sjeća 300 m³ (2014-16 slučajni prihod)
- odsjek 25b, 55 godina, 24,09 ha, 4704 m³ zaliha, tokom trajanja osnove planirana sjeća 306 m³ (2014 proreda)
- odsjek 30e, 30 godina, 12,73 ha, 1402 m³ zaliha, bez intervencija
- odsjek 29a, 55 godina, 30,07 ha, 9520 m³ zaliha, tokom trajanja osnove planirana sjeća 1177 m³ (2014 proreda)



- odsjek 33a, 30 godina, 35,30 ha, 5212 m³ zaliha, 2014 proreda
- odsjek 34e, 40 godina, 16,37 ha, 2016 m³ zaliha, tokom trajanja osnove planirana sjeća 587 m³ (slučajni prihod)
- odsjek 37a, 40 godina, 31,29 ha, 4739 m³ zaliha, 23 m³ (2016 slučajni prihod)
- odsjek 38c, 50 godina, 15,71 ha, 2225 m³ zaliha, 161 m³ (2019 slučajni prihod)



- odsjek 46b, 15 godina, 34,90 ha, bez intervencija
- odsjek 50b, 64 godina, 2,03 ha, 1091 m³ zaliha, planirana proreda 100 m³
- odsjek 51a, 110 godina, 37,40 ha, 2225 m³ zaliha, 161 m³ (2015 slučajni prihod, 2020 dovršni sijek, 20+ odraslih stabala sačuvanih kao stabla za očuvanje ekosustava/biotopa, obilna prirodna obnova



- odsjek 57a, 155 godina, 30,70 ha, 13238 m³ zaliha, 7000 m³ in 2017/18 pripremni sijek kao Podrška prirodnoj obnovi.



- odsjek 58a, 5 godina, 25,65 ha, skupine odraslih stabala sačuvane kao stabla za očuvanje ekosustava/biotopa



- odsjek 55a, 145 godina, 32,97 ha, 12735 m³ zaliha, 3803 m³ (2019 slučajni prihod)
- odsjek 13d, 80 godina, 24,47 ha, 140m³ slučajni prihod in 2017+2018
- odsjek 13e, 75 godina, 17,89 ha, 6414 m³ zaliha, 1863 m³ slučajni prihod in 2013, od tada bez intervencija
- odsjek 14a, 70 godina, 25,60 ha, 8386 m³ zaliha, 2018 proreda 1097 m³
- odsjek 16a, 60 godina, 26,66 ha, 6431 m³ zaliha, proreda 800 m³ planirana za 2023
- odsjek 15a, 160 godina, 35,18 ha, zaštićena površina– dio **ornitološkog rezervata Crna Mlaka**, bez intervencija

Fotografije s terena– vidi pod “Crna Mlaka”

GJ Blaževa gora, ŠGO 2014-2023 uglavnom bukva

- odsjek 10e, 100 godina, 7,16 ha, 1663 m³ zaliha, dovršni sijek 2017-2019, stvarna sječa 1800 i odrasla stabla za očuvanje ekosustava/biotopa su po cijeloj površini



- odsjek 2a, 85 godina, 8,40 ha, 2783 m³ zaliha, bez intervencija
- odsjek 2b, 95 godina, 6,83 ha, zaliha 3154 m³, od 2013 do 2020 dovršni sijek etapama, ukupno 3300 m³, stabla za očuvanje ekosustava/biotopa su ostavljena neposječena, potpuno prirodno obnovljen



- odsjek 2c, 5 godina, 8,50 ha, 2016 njega
- odsjek 3a, 5 godina, 3,56 ha, 2016 njega
- odsjek 3b, 5 godina, 18,08 ha, 2016 njega
- odsjek 3c, 100 godina, 15,86 ha, 1872 m³ zaliha, 2014+2015 dovršni sijek 2250, odrasla stabla za očuvanje ekosustava/biotopa cca. 1 ha tj. 300 m³ su ostavljena neposječena



- odsjek 3d, 80 godina, 16,08 ha, zaliha 5494 m³, od 2013 to 2020 slučajni prihod u fazama, ukupno 450 m³



GJ Kupčina Žumberak, uglavnom bukva

- odsjek 59c, 80 godina, 6,27 ha, 946 m³ zaliha, bez intervencija
- odsjek 59d, 15 godina, 17,19 ha, njega je planirana
- odsjek 58a, 5 godina, 35,28 ha, cca. 100m³ stabla za očuvanje ekosustava/biotopa su ostavljena neposjećena, 2019 njega
- odsjek 58d, 15 godina, 10,85 ha, cca.100m³ stabla za očuvanje ekosustava/biotopa su ostavljena neposjećena
- odsjek 57c, 15 godina, 28,68 ha, cca. 100m³ stabla za očuvanje ekosustava/biotopa su ostavljena neposjećena, 2019 njega
- odsjek 58c, 25 godina, 9,77 ha, proreda je planirana)
- odsjek 15c, 90 godina, 14,56 ha, zaliha 5284 m³, planiran glavni prihod 1+2
- odsjek 12b, 10 godina, 13,47 ha, zaliha 2221 m³, planirana njega i glavni prihod 2, planirano zadržavanje biotopskih stabala.
- odsjek 15d, 25 godina uglavnom smreka, 5 ha, zaliha 1952 m³, planirana proreda 620 m³



- odsjek 15c, 90 godina, 14,56 ha, zaliha 5284 m³, planiran glavni prihod 1+2
- odsjek 11a, 5 godina, 9,43 ha, 2016 njega
- odsjek 11b, 90 godina, 9,03 ha, zaliha 1880 m³, nije planirana nikakva sječa
- odsjek 12d, 85 godina, 26,92 ha, zaliha 6652 m³, 2015 slučajni prihod 21 m³
- odsjek 9a, 40 godina, 44,96 ha, zaliha 7445 m³, planiran glavni prihod 1+2 5220 m³
- odsjek 10a, 15 godina, 35,54 ha, zaliha 5284 m³, 2016 njega, na dijelovima odsjeka Ukupno 284 radniko-dana

Problem 02 Zaključak SA Cert:

- A) Zaliha posjećenih šuma općenito je vrlo visoka, toliko da je puno stabala potisnuto i moguće da ugine zbog konkurenциje (gustoća), što rezultira slučajnim prihodom, kako je propisano zakonom. Posjećene količine obično su niže od propisanih (izdano zapažanje)
- B) Posjećene GJ pokazali su razlike između planiranih i posjećenih količina unutar odjela, npr.
 - relativno visoka razina slučajnog prihoda sušaca, osobito jasena

- međutim, količine slučajnog prihoda računaju se u ukupnu 10 -godišnju sječu unutar svake GJ, pa je stoga ukupno iskorištena količina ograničena godišnjim planovima i unutarnjim i vanjskim praćenjem.

Problem 03

Područje planine Bilogore ima stoljetnu tradiciju biološke raznolikosti. Prema nalogu Ministarstva zaštite okoliša, Hrvatske šume d.o.o. počinio krčenje šuma prostranih šumskih visoravnih i bezobzirno uklanjao lipu, bagrem, brezu, divlju trešnju i mnoge druge fine vrste drveća kao da je običan korov, ostavljajući iza sebe samo komercijalno vrijedno drvo, poput hrasta, bukve i graba.

(<http://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=HR1000008>)

(Tragične posljedice već su vidljive među pčelama. Stopa bolesti i smrtnosti među njima raste i brzo se širi. Osim pčelarstva, Bilogora je stoljećima poznata i kao stanište dabrova. Devastacija šuma nanijela je i veliku štetu vodotokovima. . Kao rezultat toga, dabrovi su u potpunosti uništeni na tom području.)

Dokazi pronađeni tijekom istrage od strane SA Cert, 2021

Posjećene su lokacije Bilogora i Kalničko gorje, a odjeli su različitim fazama uspostavljenih šumsko-uzgojnih sustava koji se koriste u sastojinama u kojima dominiraju bukva i grab u GJ Kalnik-Kolačka (tj. 73, 74, 76, 69, 73, 80, 86 itd.). Od posjećenih odjeljaka, samo 4 je bilo pod sječom, dolje je tablica koja predstavlja svaki odsjek s ukupnom površinom i m3 iskorištene drvne mase (vidi tablicu u nastavku). Prazne celije ostaju u odjelicima u kojima nije obavljena sječa / proreda.

Broj odsjeka	Pritužba dionika	Površina	Godina intervencije zadnje (sječa, proreda)	Posjećeno m3/ha
77a		22,27 ha		
78b		19,37 ha		
73f	Površina obuhvaćena pritužbom	2,24 ha	2021.	31,61
79a	Površina obuhvaćena pritužbom	18,03 ha		
79f		5,05 ha	2021.	35,85
48c		18,24 ha		
46b		8,39 ha (aktivna)	2021.	35,83
47 b		24,01 ha		
71b	Površina obuhvaćena pritužbom	8,28 ha		
82a		17,57 ha	2021.	113,01
81b	Površina obuhvaćena pritužbom	6,15 ha		
82c	Površina obuhvaćena pritužbom	2,59 ha		
80a	Površina obuhvaćena pritužbom	19,72 ha		
80b		16,61 ha		

Unutar ovih sastojina tvrtka slijedi uobičajeno korištene šumsko -uzgojne prakse propisane zakonom, s različitim fazama ciklusa gospodarenja šumama i nedavnim intervencijama detaljno opisanim u planu gospodarenja šumama, u odjelima se koristi sustav jednodobnog gospodarenja za prirodnu obnovu bukve i graba .

Traktorske vlake su usklađene i postavljaju se radi zaštite drveća oko vlaka i područja s pomlatkom pomoću klinova s narančasto obojenim vrhovima. Kako bi se provjerilo kako tvrtka obavlja sječu, koje su mjere na snazi i predstavljaju li te mjere održive šumarske prakse, posjet aktivnoj lokaciji sječe uključen je u terensku provjeru - odjeljak 46b. Traktor je pratio propisanu rutu, radnici imaju jasne upute; aktivna sječine je u skladu sa zakonom i zahtjevima za certifikaciju.

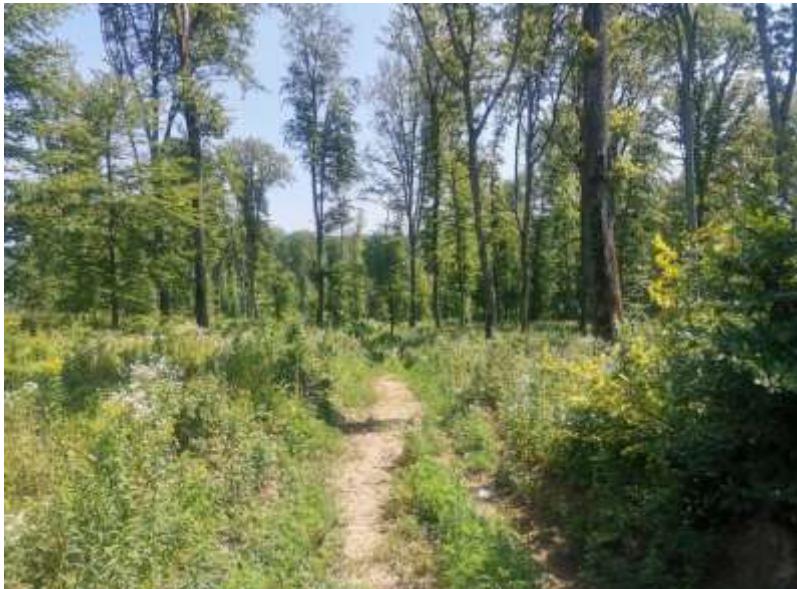
79f Traktorska vlaka u šumi



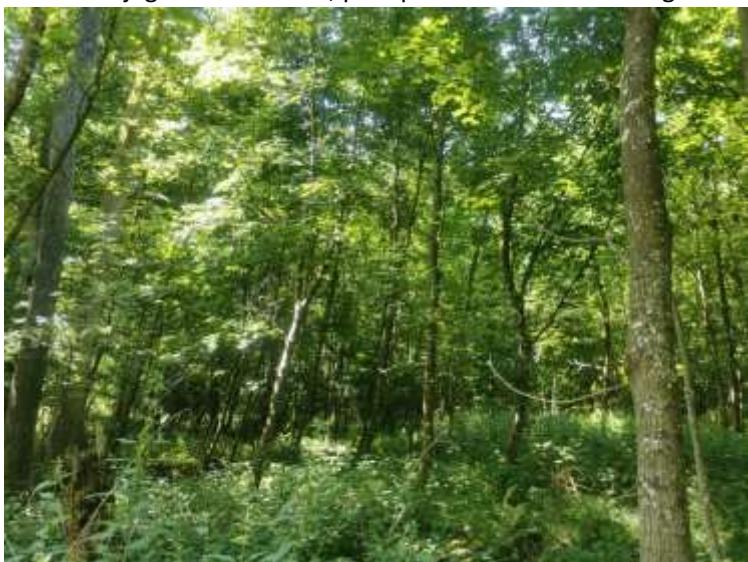
80a Miješani mladik hrasta i graba prije prve prorede (staza koju su načinile divlje svinje)



82c Sastojina nakon naplodnog sijeka, hrast.



71b rana faza u ciklusu gospodarenja šumama dovršni sijek je obavljen prije manje od 30 godina, a mlada sastojina je od tada bila njegovana i čišćena, prve prorede će biti za 5-10 godina.



46b odsjek – aktivna sječina



46b traktorska vlaka



Granica između odjela 80b (zrela šuma s dobrom obnovom i 80a (mlada šuma mlađa od 30 godina s obavljenim čišćenjem i njegovom)



80b zrela šuma s dobrom obnovom



Dabrovi

Od reintrodukcije dabrova prati se njihova smrtnost, a analiza je objavljena u časopisu Šumarski list (svezak 139, broj 3, stranica 137-143). Od 147 zabilježenih uginuća dabrova u Hrvatskoj i Srbiji u razdoblju od 1997. do 2014., jedan je dabar pronađen mrtav ispod drveta. Pri daljnjoj procjeni položaja tijela u odnosu na oborenou stablo, smatra se da je ovo drvo palo ili zbog vjetra, ili zbog drugog dabra. ili sasvim moguće od istog dabra koji je krenuo krivim putem za bijeg.

[https://www.researchgate.net/publication/278328658 Analysis of beaver Castor fiber L mortality in Croatia and Serbia](https://www.researchgate.net/publication/278328658_Analysis_of_beaver_Castor_fiber_L_mortality_in_Croatia_and_Serbia)

Tragovi dabra su viđeni na više lokacija





Pčele

Pčelari svoje košnice često stavljaju u šume.

Pitanja bolesti pčela ("ugibanje pčela") široko su rasprostranjena i raspravljaju se u pčelarskim časopisima i u brojnim istraživačkim radovima diljem svijeta, pa se kao takva krivnja ne može valjano svaliti na hrvatsko šumarstvo.





Problem 03 Zaključak SA Cert:

- Na posjećenim lokacijama nije potvrđeno krčenje šuma
- Postoje dokazi iz terenskog posjeta lokaciji i iz istraživačkih radova da su dabrovi uspješno reintroducirani, a gospodarenje šumama im ne prijeti
- Ugibanje pčela je rašireno i nije specifično samo za Hrvatsku

Problem 04

POSEBNI ORNITOLOŠKI REZERVAT CRNA MLAKA Natura 2000

UŠP: Karlovac

Šumarije: Jastrebarsko, Pisarovina, Draganić, Karlovac

GJ: Jastrebarski Lugovi, Pisarovinski Lugovi, Draganički Lugovi, Rečićki Lugovi

Pregled terena, satelitskih slika i snimljenog video materijala jasno pokazuje nepoštivanje Direktiva Nature 2000, tj. Značajan porast područja sustavne krčenja šuma od 2013. do danas.

Dokazi pronađeni tijekom istrage od strane SA Cert, 2021

Zaštićena površina – dio ornitološkog rezervata Crna Mlaka, bez intervencija



Fotografije s terena





Problem 04 Zaključak SA Cert:

- Na području ornitološkog rezervata posljednjih godina nije obavljena sječa, niti je bilo vidljivih tragova gospodarenja šumama mlađih od 25 ili 30 godina

Problem 05

POSEBNI ZOOLOŠKI REZERVAT VAROŠKI LUG Natura 2000

UŠP: Bjelovar

Šumarija: Vrbovec

GJ: Varoški Lug

Opustošene površine Posebnog zoološkog rezervata Varoški Lug

Prema informacijama s terena, trenutno je u tijeku završna sječa dijela 6a, koji je na karti označen maslinastom kao zona prorjeđivanja. Prema stručnoj procjeni našeg aktivista, šumara po struci, nastavi li se sječa istim tempom, cijeli dio od 26 ha bit će potpuno goli i bez sadnica za samo nekoliko tjedana do kraja listopada 2020!



Dokazi pronađeni tijekom istrage od strane SA Cert, 2021

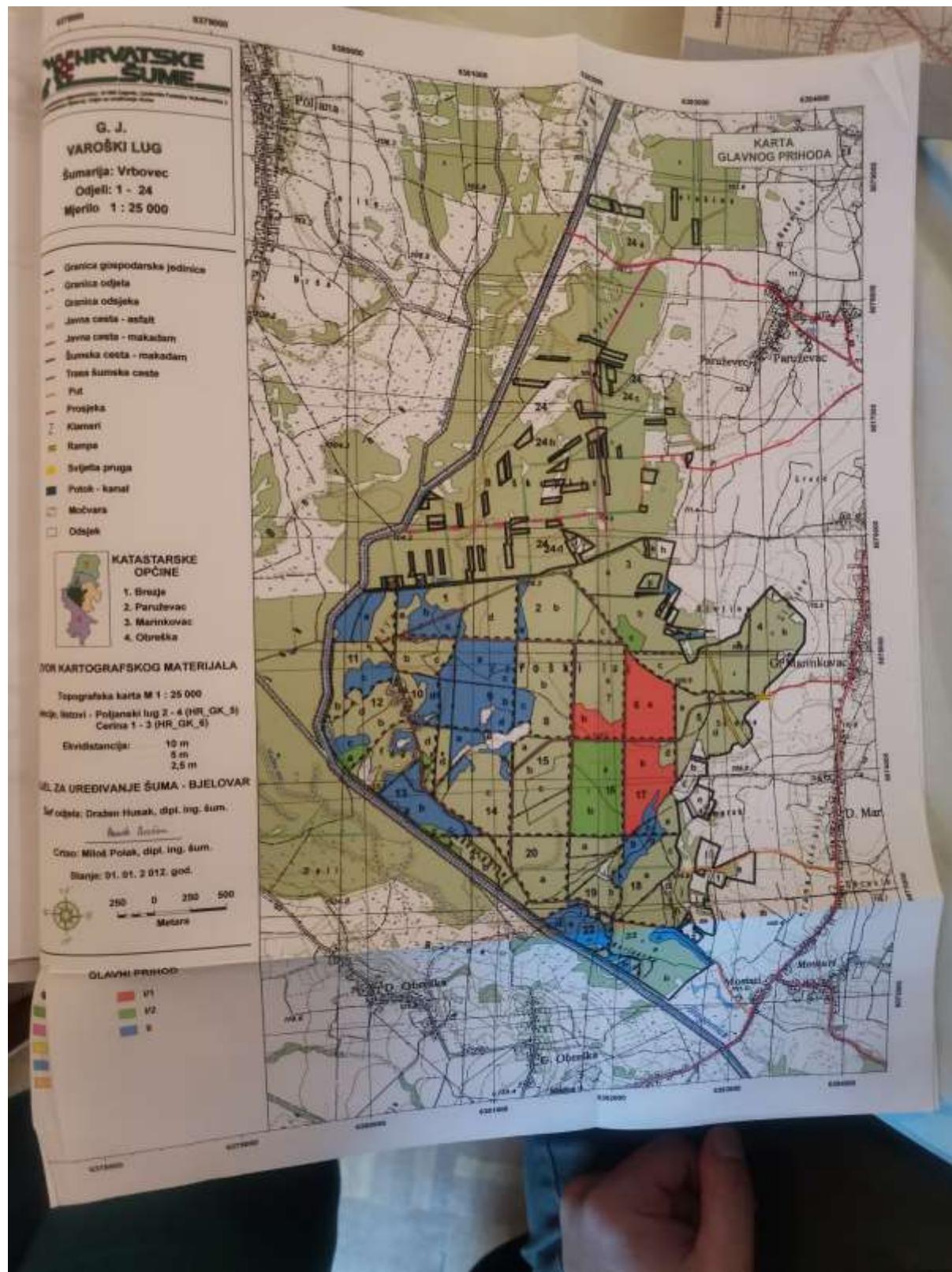
Operacije navedene u odsjeku 6a konačna su sječa u fazi obnove sastojine (prema karti 1 (referenca 6a označena crvenom bojom) i slikama 1 i 3).

Sječa je dovršena do prosinca 2020. Ovo je važna intervencija u sklopu faze obnove šumsko-uzgojnog sustava duge tradicije (jednodobno gospodarenje šumama) koji se koristi za obnovu hrastovih sastojina unutar GJ. Prema ovoj metodi, dovršna sječa započinje tek kada se uoči dovoljan broj prirodnog podmlatka željene vrste (*Quercus robur*). To ukazuje na to da se preostala stabla mogu ukloniti kako bi se sadnice pustile da narastu do sljedeće faze ponovne uspostave šumske sastojine.

Dakle, podmladak u tim odsjecima ima 3 godine i 1 godinu dodatnog rasta, i ispred je rasta podmlatka koji se sada vidi u 6a. Ova uporaba ovog uzgojnog sustava rasprostranjena je unutar GJ, s mnogo sastojina u različitim fazama ciklusa gospodarenja šumama. Kao susjedni primjeri, odsjek 7b (vidi slike 4) bio je u fazi dovršnog sijeka 2018. godine, a dovršni sijek unutar odsjeka 17b (vidi sliku 5) dovršen je do 2020. Odsjek 2c (slika 7) imao je dovršni sijek prije 22 godine, s raznim čišćenjem i njegovom mlade sastojine od tada. Odsjeci 5a, 5d i 8b (slike 8, 9 i 10) imali su dovršni sijek u prethodnim fazama obnove 1980 -ih, s raznim čišćenjem i proredom mlađih sastojina od tada. Odsjek 13e (slika 11) uskoro će ući u svoju sljedeću fazu obnove, nakon što je prošao redovitu proredu od svog dovršnog sijeka u prethodnoj fazi obnove prije 137 godina.

Područje je poznati rezervat Natura 2000 „Varoški Lug“ od 866,49 ha i opisan je na velikoj poučnoj ploči na ulazu na lokaciju (vidi sliku 6). Ti su odjeljci uključeni u Natura 2000 područje kao 'šume hrasta ili hrasta i graba *Carpinion betuli*' (vidi eunis.eea.europa.eu/habitats/10190), uz uporabu jedinstvenih šumsko-uzgojnih sustava jednodobnog gospodarenja koji se smatraju prikladnjima za takve staništa. Jedina vrsta koja se spominje u oznaci Natura 2000 je vilin konjic *Leucorrhinia pectoralis*, a ova vrsta je podržana na drugim označenim staništima (aluvijalne šume u kojima dominiraju *Alnus* i *Fraxinus*). Osim označena tri staništa i jedne vrste, na ploči za tumačenje mjesta spominju se dodatne zaštićene vrste.

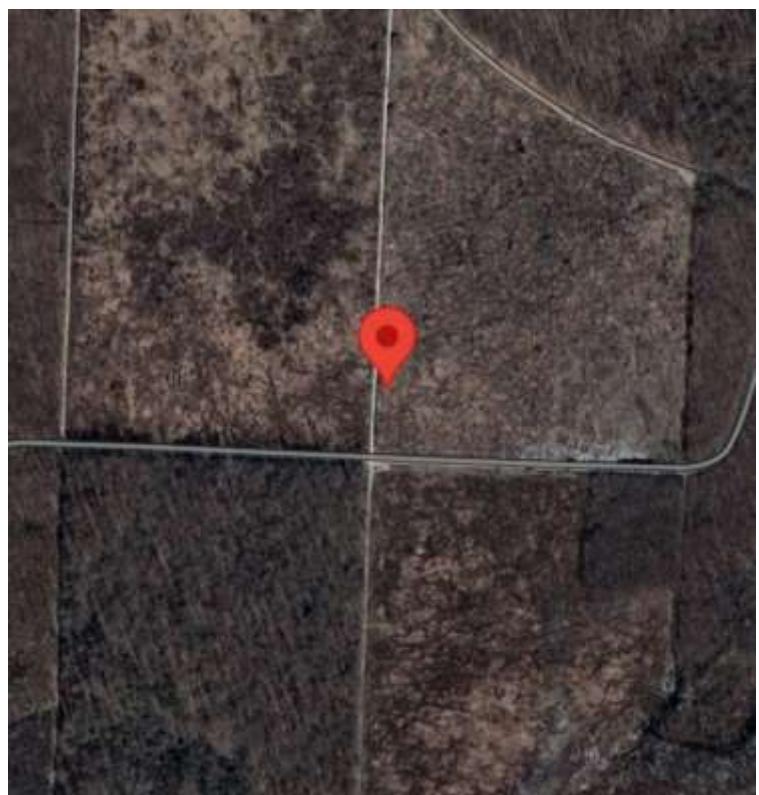
Karta 1 – radna karta iz Osnove gospodarenja GJ koja pokazuje planirane radove sječe i dovršnog sijeka u fazi obnove odsjeka 6a, 7b i 17b.



Slika 1 – primjer gustoće i visine podmlatka koja je reprezentativna za odsjek 6a nakon dovršnog sijeka u fazi obnove dovršene u prosincu 2020.



Slika 2. Zabilježena posjećena lokacija u odsjeku 6a



Slika 3 – primjer gustoće i visine podmlatka koja je reprezentativna za odsjek 6a nakon dovršnog sijeka u fazi obnove dovrštene u prosincu 2020.



Slika 4 – primjer gustoće i visine podmlatka koja je reprezentativna za odsjek 7b nakon dovršnog sijeka u fazi obnove dovrštene u prosincu 2018.



Slika 5 - primjer gustoće i visine podmlatka koja je reprezentativna za odsjek 17b nakon dovršnog sijeka u fazi obnove dovršene u 2020.



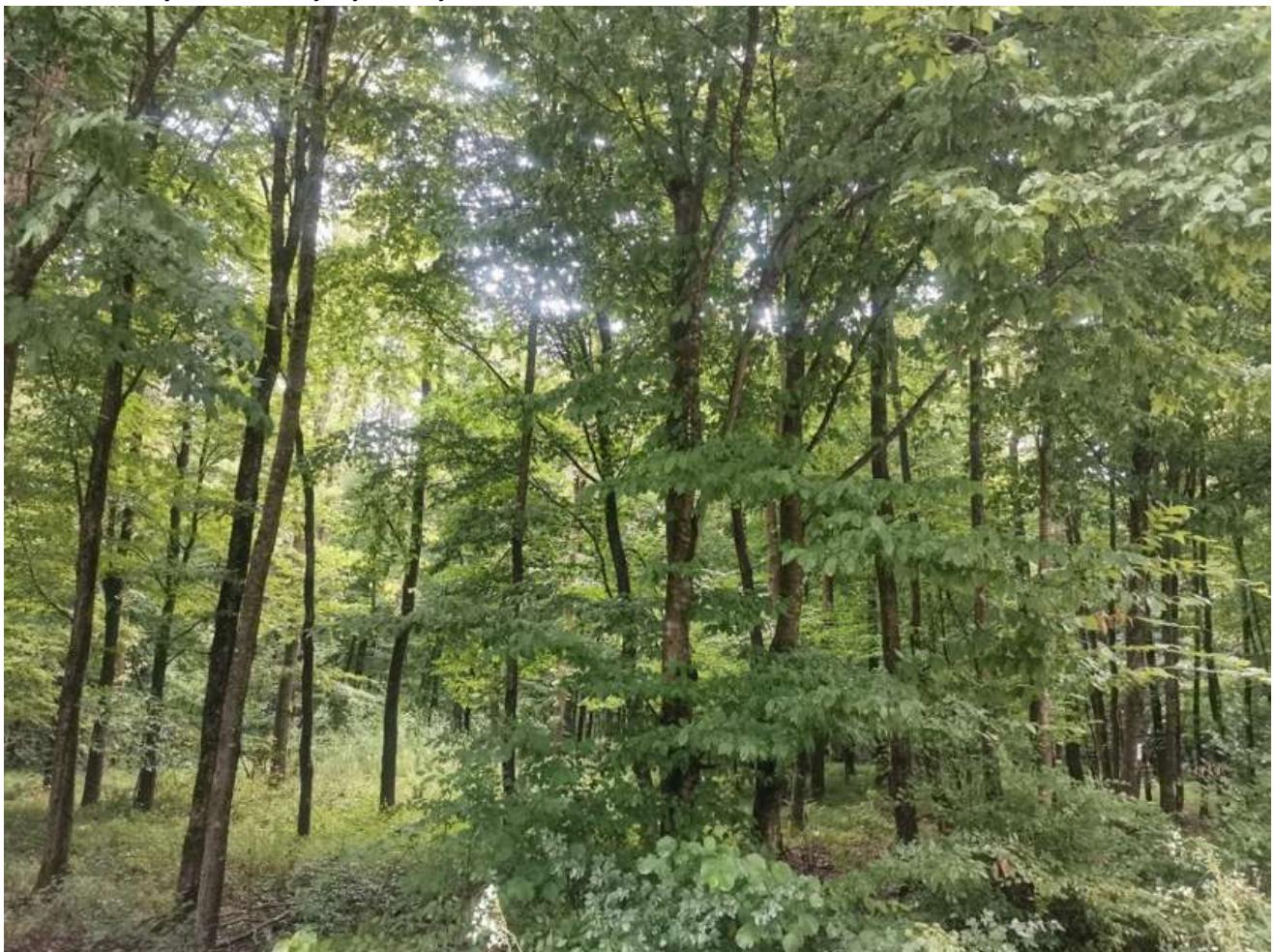
Slika 6. Poučna ploča



7. Odsjek 2c dovršni sijek je bio prije 22 godine



Slika 8. 5a odsjek, dovršni sijek je obavljen 1988.



Slika 9. Odjek 5d, dovršni sijek u prethodnom ciklusu obnove je dovršen 1988.



Slika 10. Odsjek 8b, dovršni sijek u prethodnom ciklusu obnove je dovršen 1981



Slika 11. Odsjek 13e Odrasla šuma prije pripremnog sijeka



Problem 5 Zaključak SA Cert:

- Na spomenutom području, Varoški Lug, sastojine prolaze kroz uobičajeni ciklus gospodarenja kao i u povijesti, bez štetnih utjecaja na zaštićene osobine.

Problem 06

PARK PRIRODE LONJSKO POLJE, DONJA POSAVINA Natura 2000

Lonjsko Polje najveće je zaštićeno močvarno područje u Hrvatskoj i cijelom sливу Dunava. Prostire se na površini od 505,6 četvornih kilometara, protežući se duž rijeke Save od područja istočno od Siska, donjem toku rijeke Lonje po kojem je i dobila, do područja zapadno od Nove Gradiške, uz tok rijeke Veliki Strug.

Park prirode Lonjsko polje, kao močvarno područje, jedno je od najugroženijih staništa na svijetu. Jedno je od najvećih zaštićenih močvara ne samo u Hrvatskoj već i u cijelom sливу Dunava. Uvršten je na takozvani Ramsarski popis močvara od međunarodnog značaja, posebno kao stanište močvarnih ptica. Prema kriterijima Direktive o pticama Europske unije, ovo područje spada u važna područja za ptice (IBA). Sastoji se uglavnom od tri polja: Lonjsko, Mokro i Poganovo polje.

Park prirode proglašen je 6. ožujka 1990.

Ukupno promatrano područje krčenja šuma Parka prirode Lonjsko polje u okviru područja zaštite Natura 2000 od 2009. do 2020. godine iznosi 6759 Ha.

Dokazi pronađeni tijekom istrage od strane SA Cert, 2021

GJ Lonja, ŠGO 2018-2027, Nizinske poplavne šume jasena i hrasta, cijela GJ je u Natura 2000 Lonjsko polje



- odsjek 50c, 70 godina, 2,16 ha, 761 m³ zaliha, planirana proreda 70 m³
- odsjek 51d, 64 godina, 4,67ha, 1671 m³ zaliha, planirana proreda 160 m³
- odsjek 53d, 26 godina, 9,03 ha, 1509 m³ zaliha, planirana proreda 230 m³
- odsjek 46a, livada obrasla manjim površinama Amorphe, 10,65 ha, nije planiran nikakav zahvat
- odsjek 37b, 85 godina, 14,83 ha, 5564 m³ zaliha, planirana proreda 500 m³
- odsjek 38b, 50 godina, 5,37 ha, 1696 m³ zaliha, planirana proreda 200 m³
- odsjek 39d, 10,85 ha, 3366 m³ zaliha, planirana proreda 400 m³, jasen slučajni prihod 641 m³ in 2019
- odsjek 40a, 7,53 ha, 34 godina, 1639 m³ zaliha, planirana proreda 300 m³, jasen slučajni prihod 189 m³ in 2018
- odsjek 42d, 2,74 ha, 139 godina, 1237 m³ zaliha najzastupljeniji hrast, dovršni sijek 2018+2020, ostavljena odrasla biotopska stabla 200+ m³
- odsjek 42e, 35 godina, 6,03 ha, 1439 m³ zaliha, planirana proreda 250 m³
- odsjek 46d, 13 godina, 5,33 ha, planirana njega
- odsjek 49c, 12 godina, 10,27 ha, planirana njega
- odsjek 54a, sastojina jasena u sušenju, 12,87 ha, 5291 m³ zaliha, planirana proreda 450 m³
- odsjek 59d, 104 godina, 5,27 ha, 2670 m³ zaliha, planirana proreda 245 m³
- odsjek 59c, 139 godina, 10,27 ha, 3877 m³ zaliha, nije planiran nikakav zahvat
- odsjek 59d, 104 godina, 5,27 ha, 2670 m³ zaliha, planirana proreda 245 m³
- odsjek 61a, 20 godina, 8,34 ha, planirana njega

- odsjek 54c, 95 godina, 3,84 ha, 2369 m³ zaliha, planirana proreda 200 m³
- odsjek 64a, 119 godina, 14,37 ha, 5870 m³ zaliha, planirana proreda 490 m³
- odsjek 66a, 119 godina, 12,44 ha, 5469 m³ zaliha, planirana proreda 460 m³
- odsjek 68a, 105 godina, 8,20 ha, jasen dominira, 3924 m³ zaliha, planirana proreda 320 m³
- odsjek 71b, 105 godina, 13,77 ha, 6697 m³ zaliha, planirana proreda 580 m³
- odsjek 68b, 27 godina, 10,12 ha, 1078 m³ zaliha, proreda 135 m³
- odsjek 71a, 51 godina, 13,03 ha, najzastupljeniji jasen, planirana proreda 450 m³
- odsjek 68d, livada obrasla manjim površinama Baldingera i Amorphe, nije planiran nikakav zahvat

Fotografije različitih odsjeka **GJ Lonja**:







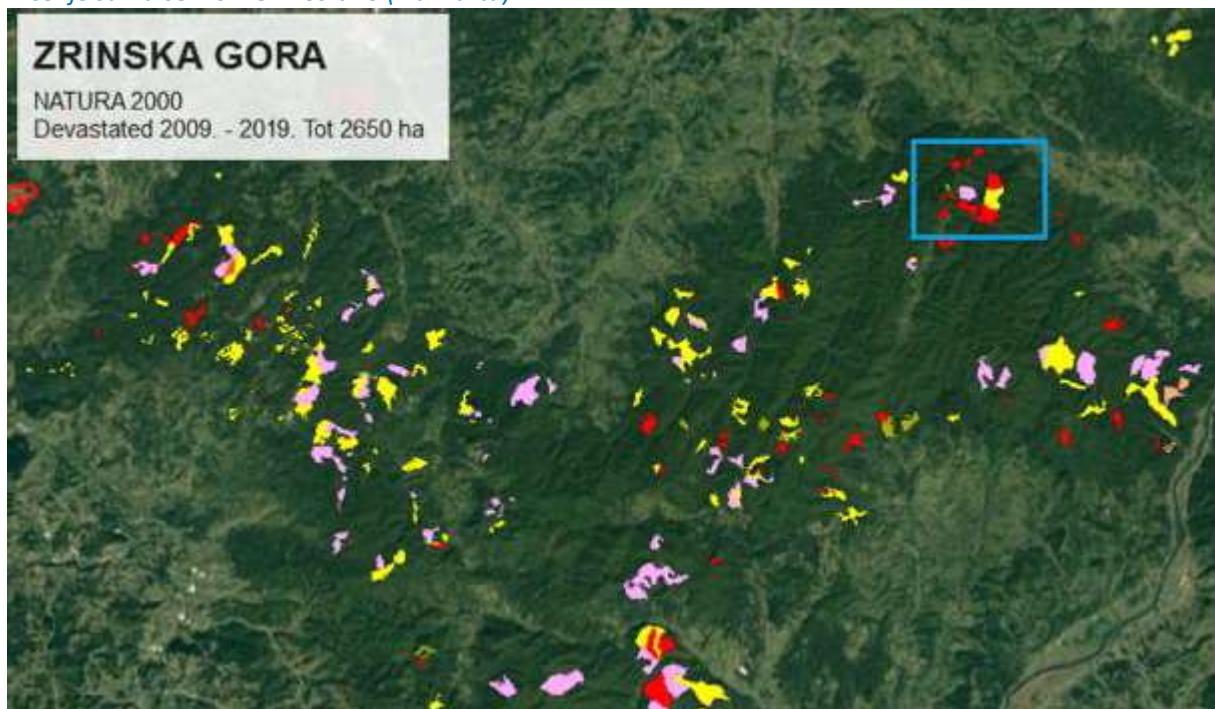
Problem 06 Zaključak SA Cert:

Gospodarenje šumama u šumskom području Lonjskog polja pokazuje vrlo ekološki prihvatljivo gospodarenje uz držanje grijezdećih stabala i drugih staništa za grijezdenje i hranjenje, močvarnih travnjaka i grmlja. Tijekom posjeta lokaciji nije pronađeno nikakvo krčenje šuma.

Problem 07 pritužba dionika

Zrinska Gora Natura 2000

krčenje šuma se vrši nemilosrdno (vidi kartu)



Dokazi pronađeni tijekom istrage od strane SA Cert, 2021

Šumarija Hrvatska Kostajnica

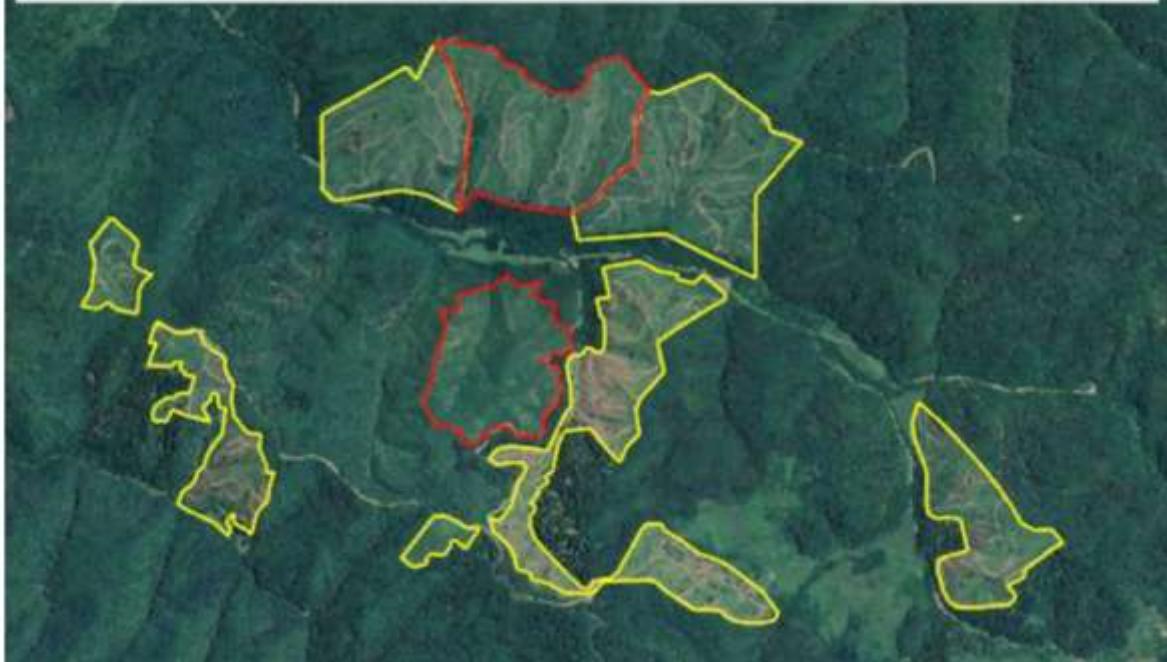
GJ Šamarica 1

Lokacija: planina Zrinska Gora

Izvješće dionika opisalo je to kao mjesto 'devastacije' - 9 zasebnih područja s ukupnom površinom od 230 ha (vidi sliku 1). Ta se područja zapravo nalaze u GJ 'Šamarica 1', a 21. srpnja 2021. godine posjećena su 34 zasebna odsjeka.

Mt. ZRINSKA GORA, 2013.- 2020. on 9 fields devastated. tot. 230 ha

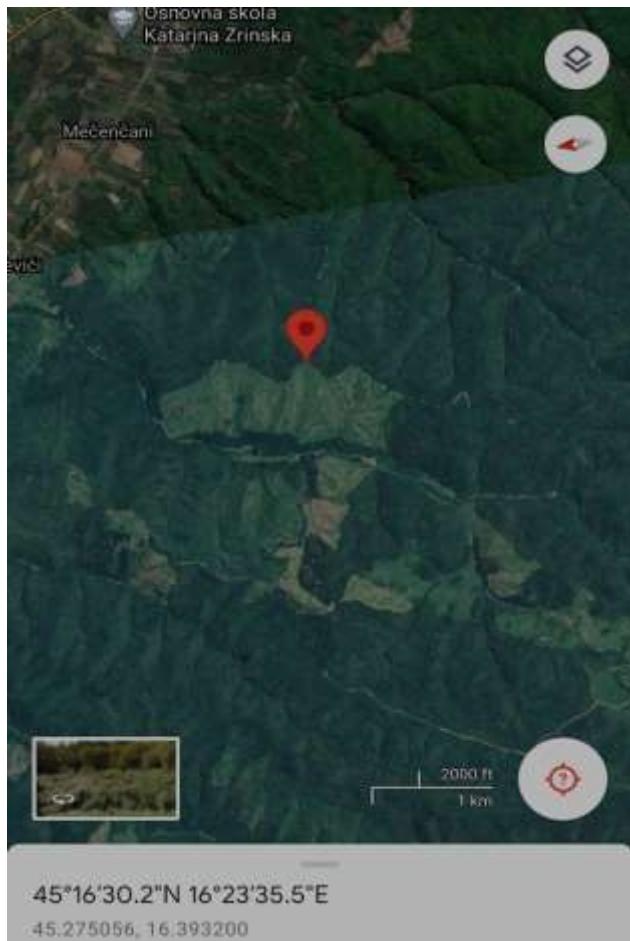
NATURA 2000



Slika 1. Satelitski snimak iz pritužbe dionika

Tijekom terenskog obilaska bilo je jasno da su označena područja odsjeci koji se trenutno nalaze u fazi obnove prethodno opisanog šumsko-uzgojnog sustava "jednodobnog gospodarenja". Konkretno, bilo je nekoliko zahvata sječe u fazi obnove ciklusa gospodarenja šumama - pripremne i naplodne sječe za dobivanje dovoljne gustoće željene mješavine vrsta prije izvođenja dovršnog sijeka, faza koja se ovdje promatra.

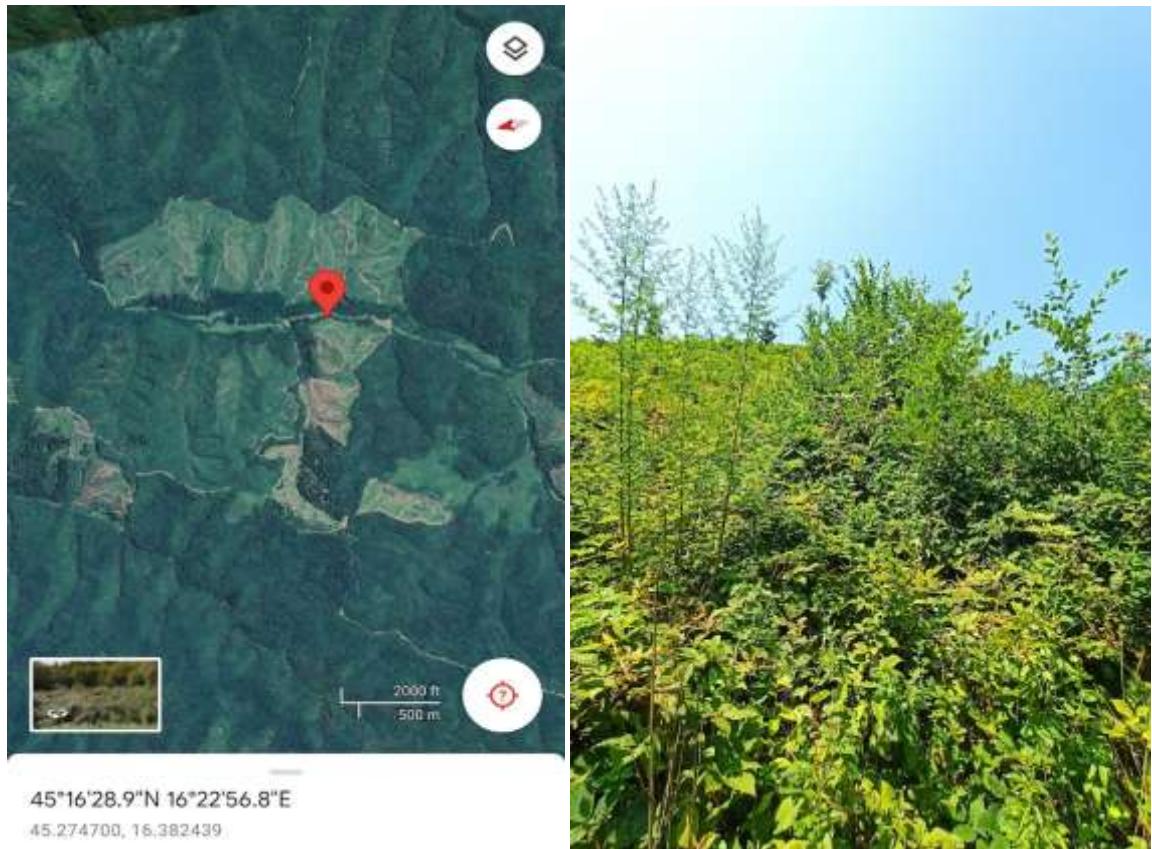
U odsjecima 35, 36a i 37a dovršni sijekovi su provedeni između 2018. i 2020. Ti su odsjeci potpuno obnovljeni, mješavinom vrsta dominiraju lužnjak i grab (vidi slike 2 i 3). Procjenjuje se da se 80% površina prirodno obnovilo iz sjemena (sada uklonjenog) sjemenskog drveća, a preostalih 20% površine su Hrvatske šume popunile pomoću 20.000 sadnica bukve. Sve navedene aktivnosti, načini gospodarenja i oblici sječe propisani su planom gospodarenja, pri čemu je ciklus upravljanja šumama detaljno opisan, a različite faze ovog uspostavljenog ciklusa vidljive su u cijeloj gospodarskoj jedinici.



Slika 2. Lokacija fotografije odjela 35 i 36, s fotografijom karakteristične mješavine vrsta i gustoće nakon dovršnog sijeka.



Slika 3. Položaj odsjeka 37a, pregled mladih biljaka koje prekrivaju cijeli odsjek.
Unutar odsjek 13a (slika 4) dovršni sijek je bio 2019. Odsjek je obnovljen mlađim stablima bukve i graba. Uzgojni radovi za poticanje rasta dominantno bukve i graba odvijat će se sve dok stabla ne formiraju zatvoreni sklop.



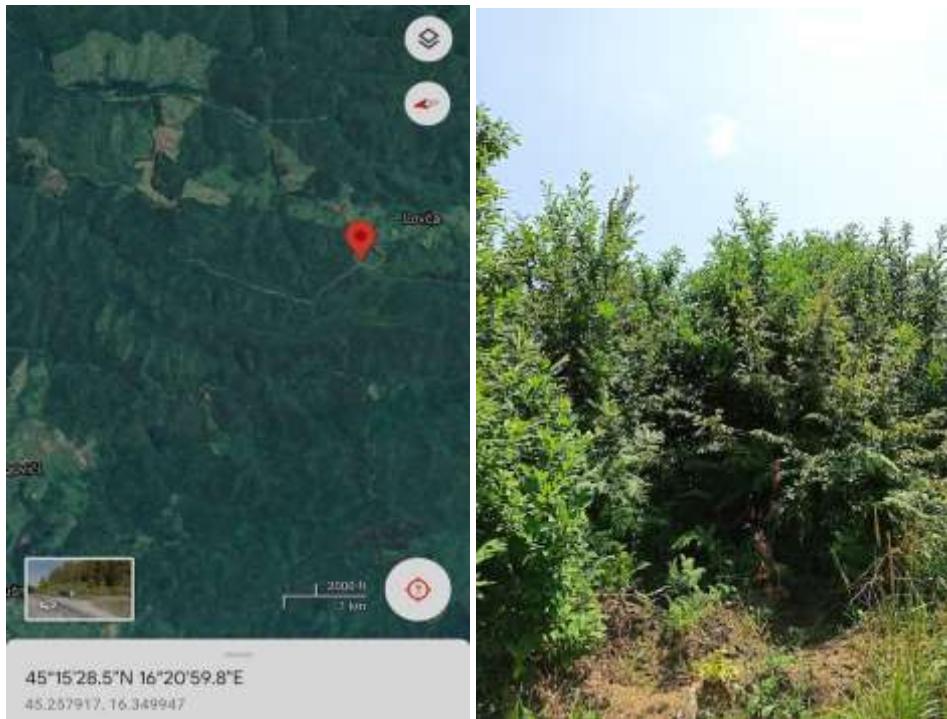
Slika 4. Lokacija odsjeka 13a, s fotografijom karakteristične mješavine vrsta i gustoće na površini cijelog odsjeka.

Odsjek 12a prikazuje primjer konverzije iz neautohtonih vrsta na ovom području (slika 5). Smreka je posjećena, a područje zasađeno johom (*Alnus glutinosa*) koja bolje odgovara ovom krajoliku i uvjetima tla. Sadnice se dobro razvijaju, zaštićene su od šteta od divljači (pogledajte tulijeve cijevi na slici ispod) i njihov rast se prati svake godine do zatvaranja sklopa. Ako je potrebno popuniti praznine tamo gdje je podmladak uginuo, može se obaviti popunjavanje.



Slika 5. Fotografija i lokacija johe kojom je konvertirana prethodna sastojina smreke.

Unutar odsjeka 19a (slika 6) izvršena je dovršna sječa posljednje faze obnove 2012. Prije dovršne sječe ovo je bila mješovita sastojina sa kestenom, bukvom i grabom - ova prethodna mješavina vrsta ogleda se novom podmlatku. Mnogi panjevi kestena pokazuju nove izdanke rasta kao rast izdanaka iz panja, a mogu se pronaći i primjeri patogene gljive *Cryphonectria* parazitica (poznate kao rak kestenove kore) koji utječu na taj ponovni rast. Ova gljiva je također bila prisutna u sastojinama prije konačne sječe.



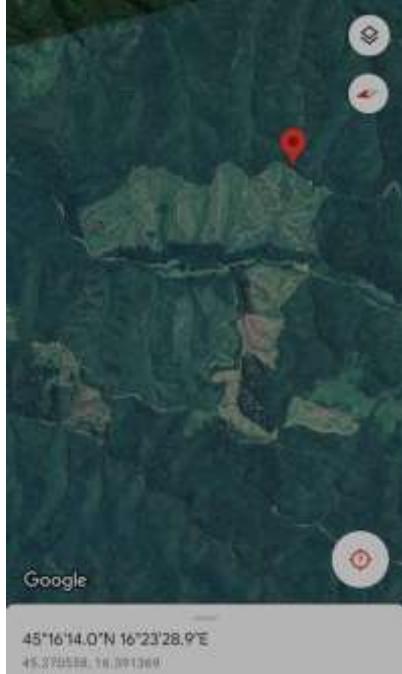
Slika 6. Položaj i fotografija odsjeka 19a s reprezentativno obilnom i uspostavljenom obnovom.

Odsjeci 40c, 41a, 41b (vidi sliku 7), 42b, 42a, 42c bili su u redovitoj fazi proreda i sanacije (uklanjanje mrtvog i bolesnog drveća) u ciklusu gospodarenja šumama. Stabla unutar ovih sastojina potječu iz dovršnog sijeka prethodnog ciklusa gospodarenja šumama prije 80-100 godina. Drveće najviše kvalitete drva zadržat će se pri svakoj proredi i sanitarnom sijeku, s tim da će ta stabla potencijalno opskrbiti sjeme za formiranje sljedeće faze obnove.



Slika 7. Odsjek 41b u redovitoj fazi proreda unutar ciklusa gospodarenja šumama

Unutar odsjeka 42 i 44a dovršeni su pripremni i naplodni sijek u fazi obnove sastojina (slika 8). Najkvalitetnija stabla bukve poticana su uzgojnim mjerama tijekom cijelog ciklusa gospodarenja šumama. Naplodna sječa obavljena je u odsjeku 44a, pri čemu su jedina stabla odabrana za rast do kraja ophodnje ona koja će u sljedećih nekoliko godina proizvoditi sjeme za sljedeću generaciju stabala unutar ovih sastojina. Praćenjem će se utvrditi koliko je površine prekriveno mladim drvećem, kada se procijeni da će 70% površine prekriveno podmlatkom, treba započeti konačnu sječu. Područja koja nemaju dovoljno gustoće mladog drveća zasadit će vrstama poput hrasta, bukve i graba, te voćkaricama s ciljem povećanja biološke raznolikosti i rasta šume.



Slika 8. Na slici su prikazane dvije sastojine u dvije različite faze u fazi obnove u ciklusu gospodarenja šumama: odsjek 42 s lijeve strane imao je pripremni sijek, otvorenija sastojina u odsjeku 44a s desne strane je posjećena i pripremljena za dovršni sijek kada bude bilo dovoljno prirodnog podmlatka.

Problem 7 Zaključak SA Cert:

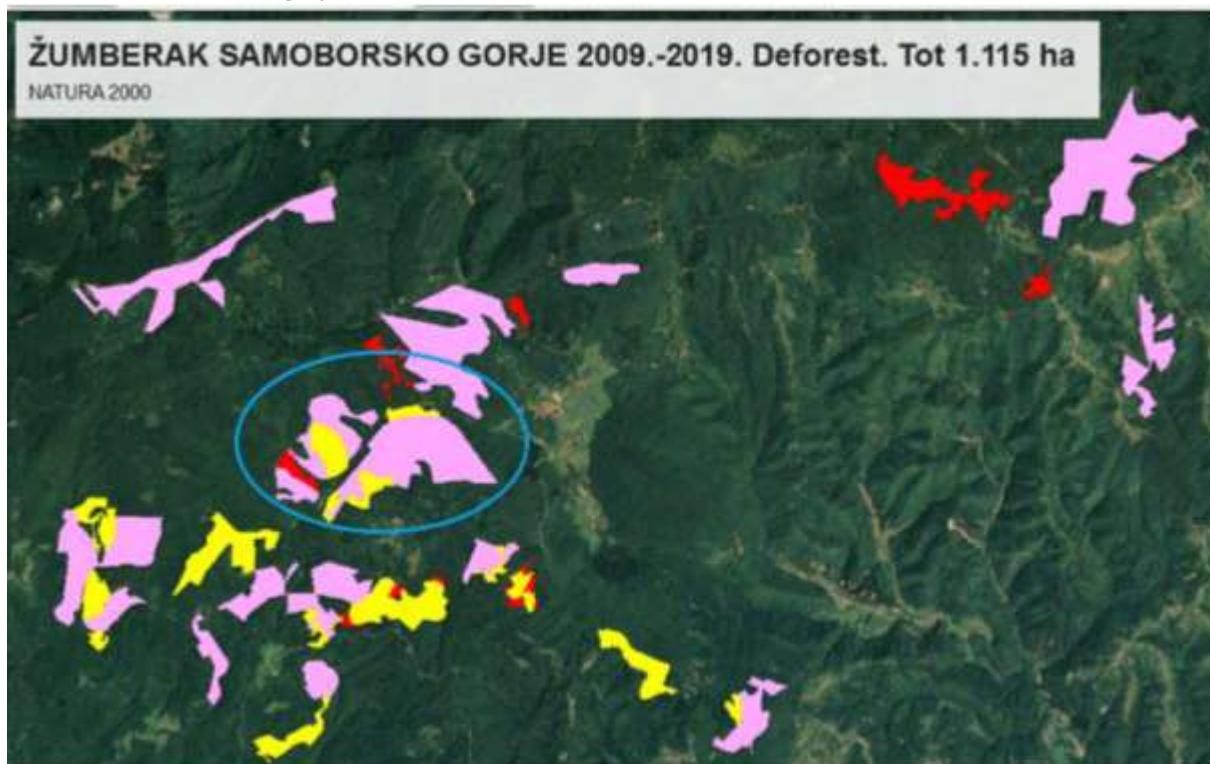
- Nema dokaza o krčenju šuma, pogledajte slike kao dokaz

Problem 8

Krčenje šuma se obavlja nemilosrdno (vidi kartu) Žumberak Samoborsko gorje Natura 2000

)

Žumberak Samoborsko gorje Natura 2000



Dokazi pronađeni tijekom istrage od strane SA Cert, 2021

Hrvatske šume, 20/7/2021

UŠP Karlovac, GJ Kupčina Žumberak

1) Šumski odsjek 37a

24.63 ha, 36 godina, smreka, duglazija i ostale četinjače

Zaliha 2210 m³ + 2165 m³ (prije su to bila dva odsjeka)

U 2018 posjećeno je 717 m³ i 662 m³ kao proreda.

Viđene su doznake za buduću proredu, prirodna obnova četinjača.















2) Šumski odsjek 36a

24.96 ha, 31 godina, smreka i ostale četinjače te listače

Drvna zaliha 4008 m3. Bez intervencija u nedavnoj prošlosti.

Viđene su doznake za buduću proredu iz 2021 a plan je da se proređa provede u 2022.





3) Šumski odsjek 37b

12.87 ha, 16 godina, bukva, grab i ostale listače

Njega je bila u 2014.





4) Livada uz šumski odsjek

Na livadi na kojoj rastu zaštićene biljke (vidi se na panou s podacima i prema intervjuiranim dionicima na licu mesta ovdje se nalaze zaštićene biljke, npr. *Tofieldia asphodeloides*), na posjećenom dijelu ovog područja nema sadnica drveća. Dokumentaciju pogledajte u nastavku.





5) Šumski odsjek 35a

8.75 ha, 101 godina, *Fagus sylvatica*, *Acer platanoides*, *Betula pendula*, drvna zaliha 3 065 m³, bez intervencija u nedavnoj prošlosti.





6) Šumski odsjek 52d

48,14 ha, 91 godina starosti, *Quercus petraea*, *Quercus cerris*, *Fagus sylvatica*, *Carpinus betulus* i ostale listače. Drvna zaliha 16 907 m³. Komercijalna sječa kao faza 1 za poticanje prirodne obnove je učinjena 2021 i posjećeno je 1 650 m³. Na lokaciji je viđeno više vrsta vodozemaca.







7) Šumski odsjek 53a

Sječa je bila u 2020., sastojina bukve. Prepuna prirodnog podmlatka listača.



8) Šumski odsjek 55c

17.74 ha, 101 godina starost, bukva i grab. Drvna zaliha 7 249 m³, zadnja je sječa bila u 2020., 18m³, u šumskogospodarskoj osnovi je planirana sječa 800m³. Neka stabla su već doznačena.









9) Šumski odsjek 55b

17.15 ha, njega je bila u 2019, proreda je propisana u ŠGO.



10) Šumski odsjek 54d

29.72 ha, 91 godina starosti, bukva i ostale listače,drvna zaliha je 10 271, doznaka za sječu je učinjena u 2020 i osnova propisuje sječu 10 271 m³. Zadnja sječa je bila 2019, bukva i smreka, 1248 m³.

**Problem 8 Zaključak SA Cert:**

- Nema dokaza o krčenju šuma, pogledajte slike kao dokaz

Problem 9 Medvednica

Primjer neprovođenja propisa vezanih za biološku obnovu šuma je gospodarska jedinica Sljeme-Medvedgradske šume na planini. Medvednica, gdje je nakon inventara drvne mase izvršenog u razdoblju 2008. - 2017. od 22,10 hektara propisanih za sjetu i sadnju u tu svrhu iskorišteno samo 6,10 hektara, tj. Samo 27,5%!
Također je važno spomenuti sljedeće: inventar drvne mase u spomenutoj gospodarskoj jedinici Sljeme-Medvedgradske Šume u istom razdoblju utvrdio je ogroman deficit od 136.277 m³ drvne mase.

Dokazi pronađeni tijekom istrage od strane SA Cert, 2021

Šume na južnim obroncima, unutar Parka prirode Medvednica, koje od najnižih 150 m n.v. do 1033 m n.v. To je također Natura 2000 područje. Planinsko područje vidljivo je iz Zagreba i izdaleka, a i popularna je turistička lokacija.

GJ Sljeme Medvedgradske šume, ŠGO 2018-2027

Lokacija je u prošlim vremenima sadržavala više livada nego sada, mnoge od njih su sada obrasle šumom. Svojom ekspozicijom nad ravnicom rijeke Save, planinske padine služe kao zaštita od vjetrova. Međutim, to također znači da šume često bivaju oštećuju od istih. Svaki odsjek ima svoju povijest, na pr. odsjek 2a je imao vjetrolom 1974., a u novije vrijeme prozor uragana Teodor 2013, Rea 2019., a zimi se probija led. Ti su prirodni čimbenici uzrokovali optički "goleme golosijke", vrlo uočljive izdaleka (npr. iz Zagreba).

Ipak, većina sastojina je izdržala abiotičke utjecaje, a veliki su dijelovi čak zasluzili da im se dodijeli nova "sudbina"-bit će zaštićeni kao rezervat u obliku mogućih "netaknutih šuma" s ciljem da se jednom dođe do „prašume“ - poput statusa odsjeka 5+6+7 i 4.e,

Sljedeći odsjeci detaljno su provjereni. Spominju se samo glavne vrste drveća, obično je prisutno 5 i više vrsta, čak i Ostrya u podnožju i Castanea na padinama. Najčešće, propisano vrijeme ophodnje za ove tipove šuma na ovom mjestu je 100 godina. Prirodna regeneracija je obilna i obično se koristi za popunjavanje:

1d 130 godina starosti , bukva, hrast propisana ophodnja 100 godina, 16,85 ha, drvna zaliha 603 m3, planirana sječa 648 m3, planirana sječa 648 m3, sječa 2018-2020 180m3, prirodna obnova

2b 140 godina starosti, bukva, vjetroizvale 2013, propisana ophodnja 100 godina, 7,22 ha, drvna zaliha 743 m3, planirana sječa 788 m3, 2019 dovršni sijek, odrasla ekosistemska stabla sačuvana u masi od 220 m3.



2a 33 godina starosti, bukva, 9,43 ha, drvna zaliha 1995 m³, planirana proreda 435 m³, njega u godinama 2019-2020, slučajni prihod 37m³ smreka zbog potkornjaka i vjetra

3a 33 godina starosti, bukva, 7,05 ha,drvna zaliha 1965 m³, planirana proreda 430 m³, 2018-2020 slučajni prihod 86 m³

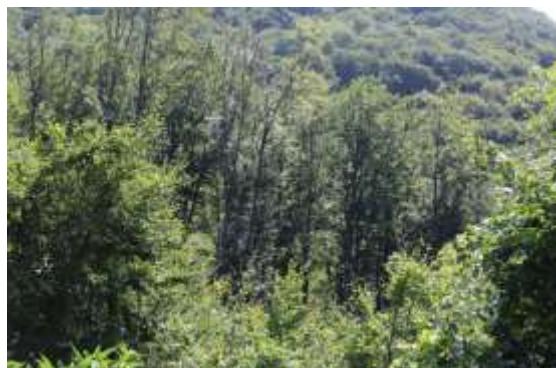


2e bukva, 15,67 ha,drvna zaliha 7467 m³, planirana proreda 813 m³, zatim 2019-2020 (Rea vjetroizvala) slučajni prihod 1050 m³



2d 100 godina starosti, bukva + javor, 6,27 ha,drvna zaliha 1806 m³, nije planirana sječa, 2019 slučajni prihod 115 m³

2f -130 godina starosti , bukva, 4,85 ha,drvna zaliha 1768 m³, bez intervencija ili sječe planirane u sljedećem desetljeću, slučajni prihod 2018 je bio 130 m³



2g age 80 godina,
bukva, 5,26 ha,
drvna zaliha 1806
m³,
bez
intervencija
ili
sječe planirane u
sljedećem
desetljeću, slučajni prihod 2019-2020 je bio 90 m³



3b mješovita šuma, bukva, vjetroizvale i ledolomi 2013+2019, 14,78 ha,drvna zaliha 4149 m³, planirana sječa 712 m³, posjećeno 328 m³.



4b 140 godina starosti, bukva, 3,94 ha, drvna zaliha 715 m³, planirana sječa 760 m³, slučajni prihod 2018-2020 je bio 185 m³, obavljena je i proreda

9b preborno gospodarena sastojina, bukva, 9,11 ha,drvna zaliha 3060 m³, planirana sječa 146 m³, slučajni prihod 2018-2020 je bio 825 m³, obavljena je i proreda

9a 140 godina, hrast, ophodnja 120 godina, 1,79 ha,drvna zaliha 896 m³, planirana sječa 951 m³



3d 70 godina starosti, bukva, 11,76 ha, zaliha 4703 m³, planirana sječa 553 m³, slučajni prihod 2019-2020 je bio 430 m³



10h raznодобна састојина , 8,03 ha, залиха 3335 m³, планирана сјећа 361 m³, слуčajни приход 2020 66 m³
16a raznодобна састојина , 17,43 ha, залиха 7777 m³, планирана сјећа 1221 m³, слуčajни приход 2018 2600 m³



15a raznодобна састојина , 19,52 ha, залиха 6903 m³, планирана сјећа 859 m³, слуčajни приход 2018-2020 cca. 800 m³





16c 1 godina, 13,36 ha, vjetrolom 2018



4a raznodbna sastojina , 5,21 ha, zaliha 870 m3, planirana sječa 80 m3, slučajni prihod 2018-2020 cca. 160 m3

9e raznodbna sastojina , 6,94 ha, zaliha 1884 m3, planirana sječa 90 m3, sječa 60 m3

9i 2013 Teodor vjetroizvala, 2020-2021 dovršni sijek





Stari sanatorij



8b raznodbna sastojina , 8,01 ha, zaliha 3004 m³, planirana sječa 314 m³, slučajni prihod 2018 150 m³

17b age 150 godina, hrast/bukva, ophodnja 120 godina, 2,85 ha, zaliha 1452 m³, planirana sječa 1542 m³, slučajni prihod 2018 je bio 23 m³



17d



20a raznodbna sastojina , zaliha 2732 m3, planirana sječa 290 m3, slučajni prihod 2018-2019 je bio 110 m3



8c raznodbna sastojina , 5,07 ha, zaliha 335 m3, planirana sječa 101 m3, slučajni prihod 2018 je bio 15 m3

Šumski rezervat na gornjem dijelu Medvednice - svi odsjeci bez ikakvih planiranih zahvata ukupno 161,87 ha ove GJ, plus druga polovica na susjednoj GJ, odsjeci 6+7+8



GJ Markuševačka gora. Jednodobni šumsko -uzgojni sustav u sastojinama lužnjaka nalazi se u različitim fazama ciklusa gospodarenja šumama. Sastojine u kojima dominiraju smreka, jela i bukva nalaze se u redovitoj fazi proreda ciklusa gospodarenja šumama, a to uključuje redovite male sanitарne zahvate radi uklanjanja pojedinačnih stabala zaraženih potkornjakom (*Pityokteines curvidens*) i/ili gljivicom *Armillaria mellea*. *Armillaria mellea* je gljiva koja fiziološki slabi stabla nakon čega su oni osjetljiviji na druge štetne čimbenike poput napada potkornjaka. Pravovremeno vađenje bolesnog drveća ("slučajni prihod") održava sastojine stabilnijim i zdravijim.

Odsjek 5d - sanitarna sječa u tijeku. Ovom se intervencijom uklanja mali dio mrtvih i bolesnih stabala (potkornjak / *Armillaria mellea*) unutar sastojine.



Odsjek 14f - stabla smreke napadnuta potkornjakom (*Ips typographus*) srušena su prije nekoliko godina, a veličina progale je stvorila dovoljno svjetla za prirodnu obnovu smreke.



Odsjek 9h – dovršna sječa u zadnjoj fazi obnove provedena je 2013. godine, dopuštajući da se cijelo područje obnovi mladim hrastom i grabom - prirodnim sastojinskim sastavom za to područje.



Odsjek 21a-dovršni sijek u fazi obnove proveden je 2016. Mlada bukva, hrast i grab uočeni su po odsjeku. Aktivnosti uzgoja - Robinije se uklanjaju prema planu upravljanja - kao strane i invazivne vrste.

Problem 9 zaključak of SA Cert:

- Drvna mase iz inventarizacije i njihova izračunata propisana sječa odgovara iskorištenim količinama u svakoj sastojini, u granicama uobičajenih varijacija drvne mase uzrokovanih na pr. različitim vrstama mjerjenja.
- Popunjavanje se na mnogim mjestima nije moglo obaviti zbog vrlo obilne i snažne prirodne obnove.
- Razlika u zalihamu unutar šuma Medvednice, koja je u 2018. navedena za oko 12,8% niža od očekivane zalihe, objašnjena je Javnoj Ustanovi „Park prirode Medvednica“ u dopisu 07-00-05/01-19-02 od 25. ožujka 2019.
 - Glavni uzrok bila je drugačija metodologija u procjeni zaliha u 1998. i 2018. inventarizacija do 1998. se temeljila se na mjerenjima u pojedinačnim kružnim primjernim ploham, dok je u 2018. korištena metoda dvostrukih kružnih primjernih ploha. Potonja se metoda koristila 3 godine i trenutno je napuštena jer joj je pouzdanost bila nedovoljna.

Problem 9

Dana 3.8.2021., SA Cert je ukazano na članak iz ožujka 2021. <https://www.ukupno-croatia-news.com/news/51556-association-forest-management-company-manipulating-citizens-and-eu-institutions> Sadržaj kaže: „Drago nam je da raste svijest javnosti o važnosti pošumljavanja, ali javnost mora znati da Hrvatske šume dobivaju sredstva za svoje aktivnosti, uključujući pošumljavanje, i od EU-a i od hrvatske države. Hrvatske šume koriste građane, čak i Hrvatsku vojsku, za volonterski rad za koji su uzeli novac i na koji su se obvezali”, rekla je voditeljica VIDRA -e Vesna Grgić”.

Problem 9 Dokazi pronađeni tijekom istrage od strane SA Cert, 2021

Volonteri u HŠ -u bili su aktivni uglavnom u dvije situacije: prikupljanju smeća iz šume (obično u sklopu obilježavanja **Dana planeta Zemlje**) i pošumljavanju od strane volontera (na **Međunarodni dan šuma**). Isto se radi u većini zemalja EU.

Prvi je slučaj sam po sebi jasan, postoji dobrovoljni rad za opću dobrobit, a većinu logistike osiguravaju Hrvatske šume. Na primjer:

<https://www.hrsume.hr/index.php/hr/75-news/latest-news/377-volonterska-akcija-premaila-sva-oekivanja>

https://www.icv.hr/2021/04/dan-planeta-zemlje-sumarija-pitomaca-i-opicina-pitomaca-ocistile-sumu-od-cak-40-kubika-otpada/?fbclid=IwAR3QDU5Kod0T1_WwBzoHgRAj8jor1qswxjAgstIJPOxJC7xVph6xSDsQhe4

Druga aktivnost pošumljavanja regulirana je na način da su aktivnosti organizirane i da se volonteri (grupe, škole, poznate osobe itd. Mogu prijaviti za sudjelovanje u događaju). Više detalja ovdje:

<https://www.hrsume.hr/index.php/hr/77-news/1148-dani-zajednicke-sadnje-proligece-2021>

Ostali projekti: pošumljavanje opožarenih površina u južnoj Dalmaciji u okviru projekta FENIKS

<https://www.hrsume.hr/index.php/hr/home/75-news/latest-news/867-volonteri-u-akciji-posumljavanja-projekt-feniks>

projekt BORANKA <https://www.hrsume.hr/index.php/hr/75-news/latest-news/913-kreće-boranka>

Uklanjanje ilegalnih odlagališta otpada [here](#) unutar projekta Zelena čistka koji traje već nekoliko godina <https://www.hrsume.hr/index.php/hr/component/content/article/624-zelena-istka>

Svrha ovih akcija je podizanje svijesti, obrazovanje odraslih i djece o važnosti šuma ili samo druženje na svježem zraku. Što se tiče potencijalnih ekonomskih koristi, one su zanemarive jer je broj zasađenih sadnica vrlo mali, dok su troškovi mnogo veći nego kada radite isti posao sa zaposlenicima (zbog složene logistike), dok se obrazovni aspekt ovdje smatra glavnim ciljem.

Problem 10 Zaključak SA Cert:

Očigledno je nerazumijevanje dobrovoljnog rada i prisilnog rada. Prisilni rad se ne koristi u/od strane HŠ -a, dok dobrovoljno sudjelovanje u nekim šumarskim manifestacijama HŠ podržavaju.

Istraženi su dodatni problemi:

Osim toga, sljedeći problemi koje je pokrenuo dionik pregledani su tokom audit-a, a daljnji detalji sadržani su u izvješću FSC-a audit-a Hrvatskih šuma, 2021.

Problem 11 - Hrvatske šume d.o.o. ne poštuje prioritet opskrbe lokalnog stanovništva ogrjevnim drvetom favoriziranjem pilana, bioelektrana, izvoznika itd..

Dokazi pronađeni tijekom istrage od strane SA Cert, 2021:

Nisu pronađeni dokazi koji bi to potvrdili nakon konzultacija s različitim dionicima, tijekom terenskih posjeta čak i nekih lokalnih

Problem 12 - Hrvatske šume d.o.o. ne poštuje režime upravljanja zaštićenim područjima, kao što su parkovi prirode i značajni krajolici, ornitološki rezervati, odredbe ekološke mreže Natura 2000 ili FSC standarde.

Dokazi pronađeni tijekom istrage od strane SA Cert, 2021:

- Nisu pronađeni dokazi koji bi to potvrdili, pogledajte odgovor u dijelu ovog odgovora „Lonjsko polje“

Problem 13 - Hrvatske šume d.o.o. su izvršile pretjeranu dovršnu sjeću prostranih šumskih područja i velikih padina. Klizišta i erozije uočeni su na nekoliko lokacija u RH. Oni su izravno uzrokovani potpunim krčenjem šuma.

Dokazi pronađeni tijekom istrage od strane SA Cert, 2021:

- Nisu pronađeni dokazi koji bi to potvrdili, pogledajte odgovor u dijelu ovog odgovora npr. "Medvednica"

Problem 14 - Hrvatske šume d.o.o. ne održava red u šumama, a izvođači koji izvode radove ostavljaju za sobom smeće (sprejevi, spremnici goriva, plastične oznake radnih mesta itd.).

Dokazi pronađeni tijekom istrage od strane SA Cert, 2021:

- Nisu pronađeni dokazi koji bi to potvrdili, pogledajte odgovor u dijelu ovog odgovora, foto dokaze.

Problemi 15 - Hrvatske šume d.o.o. ne održava u redu znakove koji označavaju odsjeke, čime se omogućuje manipulacija s dokumentima u vezi s planiranjem i izvođenjem radova, a također i pljačka.

Dokazi pronađeni tijekom istrage od strane SA Cert, 2021:

- Nisu pronađeni dokazi koji bi to potvrdili, označavanje granica odjela je ocijenjeno kao dovoljno za šumare sa šumskim kartama (šumarske karte stoje na raspolažanju u Hrvatskim šumama).

- "Pljačkanje" nije bilo viđeno niti na jednoj lokaciji na terenu

Problem 16 - Hrvatske šume d.o.o. uzrokuju ozbiljnu štetu na stablima uz šumske vlake.

Dokazi pronađeni tijekom istrage od strane SA Cert, 2021:

- Nisu pronađeni dokazi koji bi to potvrdili, nisu utvrđene nikakve pretjerane/ozbiljne štete na drveću uz šumske vlake.

- Vidi dokaze na gornjim fotografijama.

Problem 17 - Prilikom sklapanja ugovora s vanjskim izvođačima Hrvatske šume d.o.o. ne informiraju ih o odredbama FSC-a ili Natura 2000 i ne zahtijevaju od njih da poštuju te odredbe..

Dokazi pronađeni tijekom istrage od strane SA Cert, 2021:

- Nisu pronađeni dokazi koji bi to potvrdili, referenca po pitanu FSC-a je svim ugovorima npr. s izvođačima šumarskih radova. Vidi detalje u Izvještaju o auditu 2021

Autor izvještaja:

Milan Reška

mreska@soilassociation.org

Forestry Department

Soil Association Certification Ltd.

Spear House 51 Victoria Street Bristol BS1 6AD UK.

Tel +44 (0)1179142435

Fax +44(0)1173145001

<https://www.soilassociation.org/certification/forestry/>

FSC® accredited worldwide to offer Forest Management (FM), Chain of Custody (COC) and Controlled Wood (CW) certification.

PEFC™ accredited worldwide to offer COC, and in the UK, Ireland, Latvia, Denmark, Sweden, Norway and Romania for FM certification.

A range of legality and due diligence schemes are also available. Please ask for further information.